អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King

Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

ថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨

ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
OFFICE OF THE CO-INVESTIGATING JUDGES
BUREAU DES CO-JUGES D'INSTRUCTION

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នានៅក្នុងសំណុំរឿង មាស មុត

សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

នៅថ្ងៃនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នានៅក្នុងសំណុំរឿង មាស មុត ដោយសារខ្វែងយល់គ្នាថា តើ មាស មុត ត្រូវស្ថិត ឬក៏មិនត្រូវស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក) ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬជាជនម្នាក់ក្នុងចំណោមជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងរយៈកាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ យល់ឃើញថា មាស មុត មិនស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក ក្នុងនាមមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬជាជនម្នាក់ដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតនោះទេ ហើយលើកលែងការចោទប្រកាន់លើ មាស មុត ដោយសារមូលហេតុនេះ។ នៅពេលដែលឈានដល់សេចក្ដីសម្រេចបែបនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ បានពិចារណាលើកម្រិតនៃការចូលរួមរបស់ មាស មុត និងស្ថានទម្ងន់នៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ព្រមទាំងកត្តាផ្សេងៗទៀត ដូចជា ខ្លឹមសារនៃច្បាប់ និងកិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក ព្រមទាំងគោលបំណងនៃអ្នកតាក់តែងកិច្ចព្រមព្រៀង និងច្បាប់ទាំងនោះ។

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ យល់ឃើញថា មាស មុត ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក ក្នុងនាមជាជនម្នាក់ក្នុងចំណោមជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតហើយ មានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីចោទបញ្ជូនគាត់ទៅជំនុំជម្រះ ចំពោះបទចោទនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍លើជនជាតិវៀតណាម ឧក្រិដ្ឋកម្ម

ប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម និងអំពើមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន យោងតាមច្បាប់កម្ពុជា។ បទចោទខ្លះមិនអាចមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ទេនៅក្នុងអំឡុងពេលស៊ើបសួរ ហេតុនេះ ត្រូវលើកលែងបទចោទទាំងនោះ។

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទាំងពីរ បានដាក់ដីកាដំណោះស្រាយរបស់ខ្លួនជាភាសាផ្លូវការរៀងខ្លួន ដោយសំណៅបកប្រែ នឹងដាក់តាមក្រោយឲ្យបានឆាប់បំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ប៉ុន្តែ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទាំងពីរ ផ្តល់ជូនសេចក្តីសង្ខេបនៃសំអាងហេតុរៀងខ្លួនទាំងជាភាសាខ្មែរ ទាំងជាភាសាអង់គ្លេស ដើម្បីធានាថាសាធារណជនទទួលបានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់អំពីលទ្ធផលនៃសំណុំរឿង រហូតដល់ពេលសំណៅបកប្រែទាំងស្រុង ត្រូវបានដាក់។ សេចក្តីសង្ខេបទាំងនេះ មានភ្ជាប់ជាមួយនឹងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននេះ ហើយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទាំងពីរ សូមយោងលើសេចក្តីសង្ខេបទាំងនេះសម្រាប់សេចក្តីលម្អិតថែមទៀត។

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទាំងពីរក៏បានចេញដីកាសម្រេចដាច់ដោយឡែកពីគ្នាលើភាពអាចទទួលយកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

ខ្លឹមសារទាំងស្រុងនៃដីកាដំណោះស្រាយទាំងពីរជាសំណៅសាធារណៈ ដោយមានការកោសលុប អាចរកបានតាមរយៈ៖

ដីកាដំណោះស្រាយដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ៖ https://www.eccc.gov.kh/km/node/40729

ដីកាដំណោះស្រាយដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ៖
https://www.eccc.gov.kh/en/document/court/closing-order-case-003-against-meas-muth-international-co-investigating-judge

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង៖
លោក **នេត្រ ភក្ត្រា**
ប្រធានផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈ និងជាមន្ត្រីនាំពាក្យនៃសាលាក្តីខ្មែរក្រហម
ទូរស័ព្ទ៖ +៨៥៥ (0) ១២ ៤៨៨ ១៥៦
អ៊ីមែល៖ neth.phektra@eccc.gov.kh

សេចក្តីសង្ខេបរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ បានពិចារណាភស្តុតាង និងឯកសារ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ដែលទទួលបានតាមរយៈការស៊ើបអង្កេត និងផ្ទេរពីសំណុំរឿង ០០១ និង ០០២ ដើម្បីសម្រេចថា តើ **មាស មុត** ស្ថិត ឬមិនស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការបុគ្គលនៃ អ.វ.ត.ក។

ដូចដែលបានបង្ហាញរួចមកហើយក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/១ និង ០០៤/២ ធាតុផ្សំចំនួនពីរគឺ ភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃបទល្មើស និង កម្រិតនៃការចូលរួម របស់ **មាស មុត** ត្រូវបានពិចារណា ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ មិនបដិសេធនូវបទឧក្រិដ្ឋធ្ងន់ធ្ងរកើតមានឡើង ដូចដែលបានបង្ហាញរួចហើយក្នុងសំណុំរឿង ០០១ និង ០០២។ អាស្រ័យហេតុនេះ ដើម្បីកំណត់នូវយុត្តាធិការបុគ្គល ក្នុងបរិបទនៃយុត្តាធិការបុគ្គលបែបជ្រើសរើស កម្រិតនៃការចូលរួមរបស់ជនត្រូវចោទត្រូវបានផ្តល់ទម្ងន់ជាង ដែលនឹងផ្តល់ផងដែរនូវការប្រព្រឹត្តស្មើគ្នាក្នុងចំណោមជនសង្ស័យ។

ភស្តុតាងបានបង្ហាញថា **មាស មុត** ជាមេបញ្ជាការកងពលលេខ ៣ ដែលក្រោយមកក្លាយជាកងពលមជ្ឈិមលេខ១៦៤ ទទួលបន្ទុកទ័ពជើងទឹក គ្រប់គ្រងលើដែនកោះក្នុងភូមិសាស្ត្រកំពង់សោមខណៈដែលកងពលលេខ ១ ទទួលខុសត្រូវលើដែនទឹកក្នុងខេត្តកោះកុង។ គាត់ទទួលខុសត្រូវ ជាសំខាន់ លើកិច្ចការងារនយោបាយ។

ផ្អែកតាមភស្តុតាង វានៅមានភាពមន្ទិលថា **មាស មុត** ជាអគ្គរងសេនាធិការ។ ទោះបីវាជាការពិត គាត់ស្ថិតនៅក្នុងតំណែងនេះ ប្រហែលជាមួយខែមុនដួលរលំនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៩។ បន្ថែមពីលើនេះ គាត់ក៏មិនមែនជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម ក៏ប៉ុន្តែ គាត់អាចជាជំនួយការនៃគណៈកម្មាធិការនេះ ដែលគាត់គ្មានសិទ្ធិ ក្នុងការបោះឆ្នោតលើសេចក្តីសម្រេចសំខាន់ៗទេ ។

មាស មុត បានចូលរួមប្រជុំជាមួយ សុន សេន និងលេខាកងពលដទៃទៀត ដើម្បីរាយការណ៍ពីការងាររបស់អង្គភាពរាប់បញ្ចូលការបង្ក្រាបសត្រូវ ។ ក្នុងចំណោមអង្គប្រជុំទាំងអស់ ដែលគាត់បានចូលរួម គាត់បានបង្ហាញពីការគាំទ្រនូវគោលនយោបាយរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ក៏ប៉ុន្តែ មិនមានភស្តុតាងបង្ហាញថា គាត់ផ្តួចផ្តើមនូវផែនការ ដើម្បីបង្ក្រាបទាហានក្រោមបង្គាប់ ឬជនស៊ីវិល ក្នុងតំបន់ដែលត្រូវបានអះអាងថា គ្រប់គ្រងដោយកងពលលេខ ១៦៤ នោះទេ ។ មានតែឡេក្រោមពីអនុលេខាកងពលលេខ ១៦៤ ទៅកាន់គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម ដែលនេះបង្ហាញថា

មិនមែនមានតែ **មាស មុត** ទេក្នុងកងពលលេខ ១៦៤ អាចរាយការណ៍ផ្ទាល់ទៅ សុន សេន ឬ គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម។

កិច្ចការងារដែនទឹកកម្ពុជា ស្ថិតនៅក្នុងដែនអធិបតេយ្យភាពរបស់រដ្ឋ ដែលរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យត្រូវដាក់ក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ក្រោមគណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម ហើយដោយសារកងទ័ព ត្រូវមានភារកិច្ចការពារជាតិពីសត្រូវឈ្លានពាន ទើបកងពលលេខ ១៦៤ ត្រូវតែគោរពតាមជាដាច់ខាត នូវបទបញ្ជារបស់គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម ។ គ្មានកម្មាភិបាលណាមួយហ៊ានជំទាស់ទេ ប្រសិនបើមិនដូចនេះ ជីវិតពួកគេគេចមិនរួចពីហានិភ័យឡើយ។

ដើម្បីគោរពតាមគោលនយោបាយដ៏តឹងរឹង ដូចដែលភ័ស្តុតាងបានបង្ហាញ **មាស មុត** ត្រូវសហការជាមួយមន្ទីរសន្តិសុខ ស-២១ ដើម្បីឃាត់ខ្លួន និងបញ្ជូនសត្រូវទៅ ស-២១។ ភ័ស្តុតាងបង្ហាញថា មានទាហានជាង ៥ ពាន់នាក់ក្នុងចំណោម ជនរងគ្រោះក្នុងមន្ទីរសន្តិសុខ ស-២១ ចំនួនជាង ១២.០០០ នាក់ (មួយម៉ឺនពីរពាន់) បានស្លាប់ ឬត្រូវបានសម្លាប់។ ក្នុងនោះ មិនមានចំនួនជនរងគ្រោះជាកងទ័ពច្រើនទេពីកងពល ១៦៤។

ជាសរុប តំណែង និងតួនាទី ផ្តោតលើការងារសម្របសម្រួល និងមិនសកម្មក្នុងការតាក់តែងគោលនយោបាយ ដោយសារតែកងពលលេខ ១៦៤ ធ្វើការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការការពារដែនទឹក និងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម។ ការចូលរួមរបស់គាត់ មិនកៀកកិតនឹងការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ និងមិនសកម្ម ក្នុងការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ។ អាស្រ័យហេតុនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ សម្រេចថា មិនមានយុត្តាធិការបុគ្គលលើ **មាស មុត** និងសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់។

សេចក្តីសង្ខេបរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ យល់ឃើញថា អ.វ.ត.ក មានយុត្តាធិការបុគ្គលលើ មាស មុត ក្នុងនាមជាជនម្នាក់ក្នុងចំណោមជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ គាត់គឺជាមន្ត្រីខ្មែរក្រហមនៅក្នុងពេលវេលានៃយុត្តាធិការពេលវេលាសរបស់ អ.វ.ត.ក និងនៅក្នុងពេលវេលាដែលបទល្មើសបានកើតឡើងដោយសារគាត់ យោងតាមការចោទប្រកាន់។ មាស មុត មិនមែនជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ទេ ប៉ុន្តែ គាត់ស្ថិតនៅជិតស្និទ្ធខ្លាំងជាមួយនឹងថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ដោយសារតួនាទីរបស់គាត់ (១)ជាមេបញ្ជាការកងពល ១៦៤ ត្រូវជាមេបញ្ជាកងទ័ពជើងទឹករបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលជាកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធមួយក្នុងចំណោមកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធទាំងបីរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយត្រូវទទួលខុសត្រូវដែនទឹករបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (២)ជាសមាជិកបម្រុងនៃគណៈអគ្គសេនាធិការ និងជាអនុម្នាក់ក្នុងចំណោមអនុរបស់ សុន សេន និង (៣)ជាសមាជិកបម្រុងនៃគណៈមជ្ឈិមពីចុងឆ្នាំ១៩៧៨។ មាស មុត ស្ថិតនៅក្នុងចំណោមជន

ទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ដោយសារឋានៈ និងទំហំសិទ្ធិអំណាចរបស់គាត់បូករួមបញ្ចូលគ្នានៅក្នុងឋានានុក្រមកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងដោយផ្អែកលើចរិតលក្ខណៈ និងវិសាលភាពនៃឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់គាត់។ ការយល់ឃើញនេះគឺស្រដៀងគ្នានឹងជនត្រូវចោទ ឬជនជាប់ទោសផ្សេងទៀតដែរ។ មាស មុត បានកាន់តួនាទីជាន់ខ្ពស់មួយនៅក្នុងឋានានុក្រមកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដោយធ្វើការនៅថ្នាក់ខ្ពស់បំផុតនៃរចនាសម្ព័ន្ធបញ្ជាការយោធារបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្រោមថ្នាក់ដឹកនាំនយោបាយថ្នាក់ជាតិ។ គាត់ត្រូវបានគេកោះហៅឲ្យអនុវត្តការបោសសម្អាត កងទ័ពបដិវត្តន៍កម្ពុជា (ក.ប.ក) ហួសពីតំបន់ប្រតិបត្តិការធំរបស់គាត់នៅកំពង់សោម និងហួសពីភារកិច្ចរបស់គាត់ជាមេបញ្ជាការកងទ័ពជើងទឹករបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ បន្ថែមពីលើតួនាទីជាន់ខ្ពស់ជាផ្លូវការរបស់ មាស មុត ស្ថានទម្ងន់នៃអំពើរបស់គាត់ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃផលប៉ះពាល់ដោយសារអំពើទាំងនោះ ដូចមានលម្អិតនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ គឺជាសំអាងហេតុអាចសន្និដ្ឋានថា គាត់គឺជាជនម្នាក់ក្នុងចំណោមជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត។

បទចោទសំខាន់ដែលត្រូវតែចោទ មាស មុត ហើយច្បាស់ជាឲ្យគាត់ស្ថិតនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃយុត្តាធិការបុគ្គល គឺបទចោទនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍លើជនជាតិវៀតណាម និងការសម្លាប់រង្គាលលើជនជាតិថៃដែលកងទ័ពជើងទឹកកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ចាប់បាននៅក្នុងដែនទឹក និងកោះនៅតាមបណ្ដោយឆ្នេររបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ មាស មុត បានធ្វើឲ្យដែនទឹកទាំងនេះក្លាយជាអន្ទាក់ដ៏ធំសម្រាប់ជនណាដែលចូលមក។ មាស មុត មិនបានជម្រុញអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ ឲ្យអត់ធ្មត់ទេ តែផ្ទុយមកវិញ៖ បទបញ្ជារបស់គាត់ឲ្យសម្លាប់មនុស្សបានបន្តមិនចេះចប់។ ជនជាតិវៀតណាម តែងតែត្រូវបានសម្លាប់ ហើយមានឱកាសតែមួយគត់ដែលជនជាតិថៃខ្លះក្នុងចំណោមជនជាតិថៃដែលត្រូវចាប់បាន បានគេចផុតពីការស្លាប់ គឺដោយសារដោះដូរពួកគេយកទំនិញ។ តាមការគណនាចំនួនលក្ខណៈអភិរក្សនិយមយ៉ាងខ្លាំង យ៉ាងតិចបំផុតមានជនជាតិថៃចំនួន ១២០០ នាក់ និងជនជាតិវៀតណាមចំនួន ៣២៧៦ នាក់ត្រូវបានសម្លាប់នៅក្នុងប្រតិបត្តិការចាប់ខ្លួនរបស់កងទ័ពជើងទឹកកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ មាស មុត ប៉ុន្តែ ចំនួនទាំងនេះទំនងខ្លាំងអាចច្រើនជាងនេះឆ្ងាយ។ ចំនួនជនរងគ្រោះអាស្រ័យលើតែចំនួនចាប់ខ្លួនជនជាតិថៃ និងជនជាតិវៀតណាមដែលបានចូលដែនទឹក គឺមានន័យថា ប្រសិនបើចាប់ខ្លួនបានកាន់តែច្រើន នោះការសម្លាប់ក៏មានកាន់តែច្រើនដែរ។ របៀបឃោរឃៅនៃការបោះចោលសាកសព និងការប្រមាថទាំងស្រុងលើភាពថ្លៃថ្នូរនៃសាកសពជនរងគ្រោះតាមរយៈការប្រើប្រាស់សាកសពជាជីដាក់ដើមធូរេន តាមការបញ្ជារបស់ មាស មុត គឺលើសពីភាពធម្មតានៃភាពឃោរឃៅព្រៃផ្សៃកម្រិតខ្ពស់របស់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។

ជាងនេះទៀត មាស មុត ក៏ទទួលខុសត្រូវផងដែរចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មមួយចំនួននៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម និងឧក្រិដ្ឋកម្មថ្នាក់ជាតិ ដូចមានបង្ហាញយ៉ាងលម្អិតនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ ជាពិសេស តួនាទីសំខាន់របស់គាត់នៅក្នុងការបោសសម្អាតកងពល១១៧, កងពល១៦៤, កងពល៣១០ និងកងពល៥០២ របស់ ក.ប.ក ព្រមទាំងការត្រួតពិនិត្យ និងការចាត់ចែងការដ្ឋាន និងមន្ទីរសន្តិសុខនានានៅកំពង់សោម គឺ បិតត្រាំង និង

កងកេង ស្ទឹងហាវ ទឹកសាប វត្តឥន្ទញ្ញាន ចម្ការចូវេន និងឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការរៀបការដោយបង្ខំ។ ចំនួនជនរងគ្រោះជាអប្បបរមាដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅក្នុងការបោសសម្អាត ក.ប.ក អាចដោយសារ មាស មុត ដោយផ្អែកលើការបញ្ជូនទៅមន្ទីរ ស ២១ និងការសម្លាប់នៅហ្នឹងកន្លែង គឺមានចំនួន ២១៥២ នាក់។ ចំនួនជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនានានៅកំពង់សោម មិនអាចបែងចែកទាំងស្រុង និងឲ្យបានត្រឹមត្រូវទៅតាមទីតាំងនីមួយៗបានទេ ប៉ុន្តែ មាស មុត ខ្លួនគាត់ផ្ទាល់ បានរាយការណ៍នៅពេលនោះថា កម្លាំងការងារជារួមរបស់គាត់ មានមនុស្សចំនួន ១៧០០០ នាក់។ ក្រៅពីការបញ្ជាក់នេះ ភស្តុតាងអាចឲ្យធ្វើការគណនាបានថា ជាអប្បបរមា មានមនុស្សតែ ២០០០ នាក់ប៉ុណ្ណោះដែលស្ថិតក្នុងកម្លាំងពលកម្មដោយបង្ខំនៅទីតាំងដែលស្ថិតនៅក្នុងបទចោទជាក់ស្តែង។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងបរិបទនៃយុត្តាធិការបុគ្គល គឺអាចប្រើប្រាស់ចំនួនសរុបនៅកំពង់សោម ទាំងមូល ជាសូចនាករនៃឥទ្ធិពល និងតួនាទីជារួមរបស់គាត់។ ភស្តុតាងគាំទ្រសេចក្តីសន្និដ្ឋានដែលថា ក្នុងចំណោមមនុស្សទាំង ១៧០០០ នាក់ មានតែមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះដែលជាយោធាកំពុងបម្រើការងារក្នុងចំណោមយោធាចំនួនជាង ៨០០០ នាក់នៅក្នុងកងពល១៦៤ ក្រៅពីយោធាពិការ និងកុមារចំនួនពីរបីរយនាក់ ប៉ុន្តែ ដើម្បីឲ្យកាន់តែប្រយ័ត្នប្រយែង អាចដកយោធាចំនួន ២០០០ នាក់ចេញពីចំនួន ១៧០០០ នាក់ ហេតុនេះ នៅសល់មនុស្សយ៉ាងតិច ១៥០០០ នាក់ ដែលត្រូវធ្វើពលកម្មដោយបង្ខំនៅក្នុងស្ថានភាពគួរឲ្យតក់ស្លុតយ៉ាងខ្លាំង ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងទាំងអស់ពីទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម។

សរុបមក ទាំងតួនាទី ទាំងអំពើរបស់ មាស មុត ធ្វើឲ្យគាត់ក្លាយជាអ្នកដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ម្នាក់នៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជាអ្នកចូលរួមដោយមានឆន្ទៈ និងកម្លាំងចិត្តនៅក្នុងការអនុវត្តយ៉ាងព្រៃផ្សៃ នូវគោលនយោបាយឧក្រិដ្ឋកម្ម និងអមនុស្សធម៌របស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ គាត់គួរត្រូវជំនុំជម្រះចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់គាត់។